

DOBROGEA JUNTA

„Voi de acum, sărăciți de un Stat unde nu voința arbitrară, ci numai legea, dezbătută și încredințată de Națiune, hotărârea și cărmuirea.”
(din Proclamația Dobrogei, de la 14 Decembrie 1913)

DIRECTOR-PROPRIETAR: **CONST. N. SARRY**
ADMINISTRATOR: **SIMEON PETRESCU**

ABONAMENTUL
12 Lei — Pe 6 luni 6 Lei
Pe 30 zile 2 Lei
Pe 15 zile 1 Lei
— Anunțuri și reclame două învolad —

ORGAN AL INTERESELOR DOBROGENE

REDACȚIA, BUCUREȘTI, str. Pătrașcu-Vodă, 3
ADMINISTRAȚIA, CONSTANȚA, Str. Unirii No. 7
Manuscrisurile se acceptă însoțite

ALEGĂTORUL DOBROGEAN

Amicului ST. CIȘMIGIU

Considerațiuni asupra psihologiei politice

Acum, — după ce am văzut că, în politică, psihologul nu caută totdeauna ceea ce e mai bun, ci numai ceea ce este accesibil; după ce am constatat că societățile se călăuzesc de logica sentimentelor și că logica rațională nu le poate influența și cu atât mai puțin transforma pe acestea, — să trecem la un alt factor psihologic al vieții politice, la legi — capitol nu mai puțin important în materie de cărmuire a oamenilor.

Acest fenomen se observă până și în Anglia. Principiile fundamentale ale cărmuirii sale nu sunt așezate cătușa de puțin pe texte. Anglia, țara așa zisă a constituționalismului clasic, nu are o constituțiune scrisă. Și pentru așezarea acesteia să nu surprindă nici chiar pe persoanele cari nu cred de cât în valoarea textelor scrise, vom reproduce un fragment dintr'un discurs ținut în Camera lordilor, de către un ministru englez, d. Asquith, pe la începutul anului 1909:

„Iată câteva exemple, de când suntem guvernați de către o Constituțiune, care nu e scrisă. Fără îndoială există o înscriere de instrumente neperitoare în cartea legilor noastre, în Magna Charta, dar ansamblul libertăților noastre constituționale n'a fost sancționat până azi de nici un bil, care să fi primit formal consimțământul Regelui, al Lordilor și al Comunelor. Trăm în imperiul deprinderilor, al obiceiurilor, al convențiilor, care în început s'au dezvoltat încet și fără uniformitate, dar care în decursul vremilor au fost universalmente observate și respectate.”

Până a nu încheia această parte a doua a articolului nostru și până a nu ajunge să analizăm psihologia alegătorului dobrogean, față cu cele expuse mai sus, nu-și are rostul oare întrebarea:

Ținându-s'a întru câțiva seamă de obiceiul pământului nostru, atunci când, la 1880, ni s'a hărăzit acel regim așa zis „excepțional”, — „acea „Constituție” a Dobrogei? Acordarea celor două tribunale mahomedane, să fi împlinit întreaga această cerință apriorică?

Iată la ce ne propunem să răspundem în numărul viitor.

CE-SAR.

Unde sunt reprezentanții noștri?

Am publicat delabă căt mai ample asupra unei alimentări cu apă industrială a orașului Constanța. — chestiune ce nu mai poate suferi nici o îndrăzire.

Am ardat anume, că apa ce urmează a fi adusă zilele acestea — s'o sperăm — de la Dunăre, oșia dacă nu pînă în sfârșitul lucrărilor alimentare, din ce în ce creștând, ale orașului; că mărirea debitului și necesitatea întăririi mari și ducă la o apă scumpă; că industria de petrol, pe care a se stabili la Constanța, în legătură cu țipolne ul în construcție, are tribuind, în prima linie, de apă în cantități mari, în condițiuni estive și că s'au și cerut relațiuni în privința acestei primării; că, în sfârșit, orice tergiversări și întârzieri, vor silii această industrie să se stabilească pe malul Dunării, la Gernavoda, provocând pentru Constanța o pierdere pe cât de ireparabilă pe atât de însemnată.

Am ardat în același timp, că d. Andronescu, primarul orașului Constanța, după ce prin serviciul respectiv a studiat întregă această chestiune, a cerut, print-un raport foarte documentat — și pe care l'am publicat și noi în întregime — Ministerului domeniilor, să se cedeze sau să concesioneze comunii, pe un număr determinat de ani, lacul Scau-Giol, din apropiere, din care s'ar putea lua prin sorburi sau fântâni, apa trebuitoare industriei în chestiune și nevoilor edilitare ale orașului.

D. Constantinescu a trimis „afacerea” în studiu unei comisii, din care face parte și nihil-sine-istul inginer-inspector general Anghel Solignu.

În același timp aflăm însă, că chestiunea întâmpină piedici serioase din cauza intereselor energice a. Frăsovenilor, priii d. ministrului al industriei — Florentin Bădoș — care nu s'ad cu ochi buni colorării la mare a unei industrii, care yând acum a s'infors la el, le-a odus și urma să le aducă încă, însemnate avantajii.

Buletin politic

LA TULCEA

Situația generală

Zilele acestea noii consilieri comunali au depus jurământul, alegând ca primar pe d. Calafateanu șeful conservatorilor locali și ca ajutor de primar pe avocatul Vasile Gospodin, — liberal până în ajunul alegerilor, conservator convins astăzi.

Iată lista completă a noilor consilieri: Aleși la colegiul I d. A. Calafateanu, C. Glurgescu, profesori de liceu, M. Ceapăru și V. Gospodin avocați, N. Stoia Nedelcu și Ivan Ivanof fabricanți. Această listă a reușit în opoziție contra listei prefectoriale compusă din d-nii Comșa avocat, D. Melinescu farmacist, Gr. Musculin profesor la liceu, I. Paclă, A. Demirof și N. Ghinșberg comercianți.

La colegiul II-lea a fost aleasă lista prefectoriale compusă din Gr. Panătescu director de bancă, I. Drăghici avocat, Gh. Surimășcu comerciant, Al. Sezonof industriaș și H. M. Tănase agricultor.

Am accentuat mai sus că lista guvernamentală este în realitate lista prefectului, căci acum nu mai este un secret pentru nimeni faptul declarării lui pentru șefie tutre prefectul Stoilojan și I. C. Atanasie șeful liberalilor din Tulcea.

Cu ocazia alegerii consiliului comunal și-au încercat forțele și rezultatul a fost înfrângerea Prefectului la colegiul I.

Mult trâmbitată reușită a partidului conservator la colegiul comunal se datorează unui concurs de împrejurări, iar nici de cum popularității de care s'ar bucura pretinsul șef Calafateanu Dar lista dela colegiul I nici nu este în realitate o listă conservatoare, ci o listă cetățenească, care sub această denumire a solicitat voturile alegătorilor. De o listă pur conservatoare nici n'ar fi voit să audă cetățenii Tulcei, după falimentul în care au înfundat Primăria tocmai primarii conservatori, cu ocazia concesiunii alimentării orașului cu apă potabilă.

Astfel cum este constituit consiliul comunal se află în imposibilitate de a lucra cu folos pentru binele comunii și deci nu poate avea alt sfârșit, decât o apropiată dizolvare.

De și prefectul în luptă cu șeful liberalilor a pierdut primul punct, se pare totuși că mai la urmă victoria va fi de partea sa, căci pe zi ce merge se produc dezertările din rândurile liberalilor Atanasieși, cari fac jurământ de credință prefectului Stoilojan, noului șef în perspectivă.

Unii cetățeni Tulcei, cu imaginația mai vie, nu văd tocmai depărtat momentul, când d. Atanasie rămas fără soldați devotați, fără stat major, surghiunit dela Gajala, surghiunit și dela Tulcea, să găsească singura salvare din naufragiul său politic în partidul conservator-democrat, unde se știe că s'a produs o serioasă disidență provocată de mari nemulțumiri contra actualului șef d. Sebastian Teodorescu. Prin urmare la Tulcea cele trei partide de guvernământ: Liberal, Conservator și Conservator-democrat se găsesc în mari răzămânări și prefaceri.

Nu mai doctorul Racovachi își cultivă în liniște și cu temeii partidul socialiste, care numără în rândurile lui elementele cele mai îndrăznețe și mai hotărâte dintre Bulgari, Ruși, Evrei, etc.

Pentru realizarea idealului său, d-rul Racovachi și-a strămutat sediul politic la Tulcea, unde este încurajat și ajutat de unii intelectuali, avocați, etc.

Contra fanatismului nepotului vestitului comitaș bulgar Racovachi nu s'a opus până astăzi, din nefericire, un fanatism românesc bine și fără patimă condus, spre folosul patriei comune.

Dacă unii dintre concetățenii noștri cad în mrejele seducătoare ale acestor peticuli în apă turbure, vina, în primul rând, este a acelor d-ni noi, cari avem datoria de a veghea și a nu rămâne impasibili, când sunt în joc interese vitale ale patriei.

LA CONSTANȚA

Sedința comitetului tutelar

Sâmbătă la orele 4 p. m. s'a ținut prima întrunire a partidului conservator-democrat din Constanța, sub președinția noului șef local d. Gheorghe Benderli. Întruirea a avut loc în saloanele clubului conservator-democrat și au luat parte un mare număr de membri.

Au vorbit d-nii Gheorghe Benderli, Dragomirescu, C. Irimescu, C. Rădulescu, Zăbu, Dăbâș, Căpitan Măneșescu, Tanta, etc. și s'au luat hotărâri în vederea reorganizării partidului și a luptei electorale ce urmează a se da cu ocazia alegerilor pentru Constituțiune.

S'a luat hotărârea unui mare banchet la care vor lua parte și fruntași din Capitală ai partidului conservator-democrat.

CARTĂ POSTALĂ

Fraților întru Christos dela Rasova

Înțelegându-vă durerea sufletească, pătruns de toată amărăciunea voastră și neputând, ca bun frate întru Domnul ce vă suni, să nu împărtășesc întregul îndreptățita voastră îngrijorare sufletească, pe urma purtării necuvințioasă față de voi, rea pilduitoare față de copiii voștri și periculoasă față de religia noastră, a preotului ce-l aveți în comandă, — m'am făcut răsunetii larmei și al plângerilor voastre și am cerut celor în drept ca, după o cercetare serioasă și grabnică, care să dea la lumină toată cea plină yând și de pereții din satul vostru, să ia măsurii de îndreptare, curățindu-vă Biserica și Școala de un nelegiuit, care le-a pândrit și le-a înșosii pe amândouă.

M'am adresat în numele vostru și în interesul așezămintelor ce acest spuzcat le batjocorește, alăt Prea Sfințitului Episcop cât și autorității administrative, fără ca să obțin, din nenorocire, o ascultare. Acosta din urmă — se vede — nepuțințioasă cu și noi, așteaptă până ce stomacul Eghemenului Nifon va fi mistuit icrele negre, untul de nuc, fasolele fierțe în zeamă de găind și tot felul de mănăci de... post, stropite toate cu vin ruginit, — pentru a apoi, să-l chema la simțul datoriei.

Până atunci, frați creștini, până ce vom găsi altă pentru unul cât și pentru ceilalți un ac mai potrivit de grosul lor coaj, — pând atunci, pentru ca sfințele ăle de reculegere sufletească, prin care trecem, să nu le petreceți cu scorbă și supărare față de Domnul, puneți dihaniei, ce spre rușinea Bisericii își mai tice „pozd”, a sfăr-l lează în barbă, legați-i fețele, ureași i într'o cotigă cu zăvoașă lui cu tot, și trimiteți plocon Prea Sfințitului, ca să se frace cu el pe cap, de zina Paștelui.

Vedeți bine, — că altfel umblați și vă tânguiți degeaba, — dreptatea și rușinea nu aodnd ce adăta la aceste prea cinșite fețe.

Al vostru frate întru Domnul
Const. N. Sarry

21 Martie 1914

RETEVEIE

Se vede...

Zărele ne îndreptă că d. Comag, noul sub-administrador al pescărilor statului din Tulcea, și-a luat postul în primire.

Se vede că numai cu omul de știință, ce este d. Ionescu, administrator din localitate, nu mai merge față de salubrității din imensa succesă a Rusiei din Delta Dunării.

S'a simțit nevoia unui cu mai... țare... și s'a trimis.

Abi avocații

Avocații din Gajala, față de incompensabila și ireparabila pierdere suferită prin alipirea „găștelor” din cele două districte dobrogenice pe lângă noua Curte de apel, ce urmează a se înființa pe ziua de 1 Aprilie la Constanța, au înaintat, prin d. Beninache, d-ului ministru de Justiție un memoriu, care cuprinde următoarele puncte:

- 1) Color băștini câte o fată înăsată de 18 ani, ca să la facă... marja;
- 2) Color țineri câte o babă cu zărate;
- 3) Tuzorov deopotrivă câte o rentă vizajer de cel puțin 60.000 franci pe an, ca să poată face... vechia d-ului Carp — polonic în lege;
- 4) Fiecare câte un palat cu câte o curte și d. spețioasă, ca să aie de uzul Corșii din Constanța;
- 5) Să se dea cel s'o și Dobrogea întregă, ca dacă nu-i pe mâna lor, nu-i nici a Turii românești!

Geanabet

Asociația Invațătorilor din județul Constanța

PROCES VERBAL

Astăzi, 16 Martie 1914. Subsemnații membri din comitetul Asociației Invațătorilor din județul Constanța, întrunindu-ne astăzi, am hotărât următoarele, pentru adunarea generală, ce se va ține cu ocazia conferințelor generale.

I. Fixăm ziua întrunirii adunării generale a membrilor Asociației pe ziua de 10 Aprilie 1914, ora 5 p. m., în localul școlii No. 3 de băieți din Constanța.

II. Ordinea de zi va fi următoarea:

- a) Căvătarea de deschidere a președintelui Asociației și darea de seamă despre mersul moral al Asociației.
- b) Darea de seamă despre mersul material al Asociației (făcută de d-l V. Lepădatu Casier).
- c) Darea de seamă despre mersul moral și material al internatului Asociației (făcută de D I Gh. S. Popescu actualul director).
- d) Deoarece statutele Asociației Generale a Invațătorilor din România, au fost modificate și având în vedere dorința majorității membrilor prezenți la ședință, de a se reinvi actualul comitet — se hotărâște alegerea din nou a întregului comitet în număr de șapte membri.

Votarea se va face cu vot secret. Biroul alegerii se va compune dintr'un președinte, 2 secretari și 1 secretar.

Nu mai membri în curent cu p'ata cotizației pe 1913/14 au dreptul la vot. Reciproc de vărsarea cotizației serveste ca legitimație. Desecce d-nii membri trebuie să aibă cuopinele la dâșii, fără de care nu vor fi admisi a vota.

Alegera comitetului se va face pe trei ani.

e) Alegerea a 3 cenșori și 3 suplenuși pe timp de 1 an.

Prezența deciziune se va aduce la cunoștința membrilor prin publicitate.

Președinte (ss) P. Papădoș
Membri: (ss) V. Lepădatu, Gh. S. Popescu, G. Tanaru.

Subprefecții și ajutoarele lor din Dobrogea

O MARE NEDREPTATE

— Inițiativa zăru'ui nostru —

Pe ziua de 1 Aprilie a. c. urmează a dispărea ultimete vestigii ale instituției subprefecțiilor — în frință încă în Dobrogea — instituție căreia, cu toate păcatele și lipsurile sale, i se datorește o bună parte din mult-pușinul progres social ce a realizat țara noastră.

În contact direct cu populațiunea dela țară, oficer al poliției judiciare, reprezentant al mai întregii puteri centrale, subprefectul a fost din primele noastre zile de organizare administrativă factorul cardinal de transmisie al nevoilor celor de jos, în sus și al puterii îndreptătoare de sus, în jos.

Și nu oricine putea fi subprefect. Legea pentru organizarea autorităților administrative exterioare, dependente de ministerul de interne, din 1 Noembrie 1892, prevede atât pentru aceștia cât și pentru ajutoarele lor condițiuni de admisibilitate care nu sunt întreg cele mai ușoare (vezi art. 49 și 50). Numai lungii ani de serviciu administrativ echivalează diploma unei facultăți, cerută primilor, — diploma de bacalaureat pretinsă celor de al doilea.

Legea pentru organizarea comunelor rurale a lui Vasile Lascăr înmulțind, dincolo în țară, numărul acestor auxiliari ai puterii centrale și schimbându-le denumirea de „subprefecți” în aceea de „inspectori comunali”, — recunoaște drepturile căștigate și serviciile aduse de foștii subprefecți și ajutoarele lor, pe cari li menține în noua alcătuire administrativă. Instituția subprefecțiilor continuă a rămâne însă intactă în Dobrogea și după legea din 1907, care prin art. 237, menține în afară de directorii de prefecturi de pe atunci și foștii inspectori comunali, intitulăți acum administratori de placă — numiți din nou prin decret regal — și pe subprefecți din Dobrogea în vechea lor organizare și cu atribuțiunile ce se conferau atât lor cât și ajutoarelor lor, prin legea în vigoare.

Ca legea d lui Tache Ionescu din Ianuarie 1913 se pune în sfârșit căpăt această instituți și la Dobrogea, și se dispune pur și simplu trecerea, pe ziua de 1 Aprilie a. c. a provinciei noastre în dreptul comun.

Nu se mențin subprefecții nici la proiectul de lege, după erii, pentru organizarea nouilor teritorii.

Astfel, peste câteva zile, toți acești oameni, subprefecți și ajutoarele lor, urmează a-și lua tălpășitele! Nici o dispoziție transitorie — ca sub legea din 1904 sau 1908 — nu reglementează trecerea acestor vechi slujbași — unii cu peste 20 ani de serviciu — într'o situație analogă, ci sunt cu toții trimiși, scurt și coprinșator, la plimbare. Chiar subprefecții licenși și în drept, — pe cât știm — cari se acoteau stabili în funcțiunile lor, urmează a fi supuși unui nou examen, și... Dumnezeu știe, dacă și dâșii vor fi menținuți la locurile lor.

Pașă cu o așa strigătoare nedreptate împotriva unor oameni cari n'au altă vină de cât de a se fi încercat o viață întregă numai în leafă, — nedreptate care vine să lipsească și administrația

FARMACIA ENGLEZĂ

Reorganizată și aprovizionată din nou cu toate felurile de medicamente farmaceutice, chimice și droguri...

Tot felul de material de pansamente de prima calitate

Obiecte de chirurgie, precum: uburi, canule, siringi și alte diverse obiecte de gumă și sticlă.

Săpunuri medicinale de toaletă

Articole de igienă și cosmetice: Parfumerie în sticle și esențe concentrate diferite cu grațiu.

Apă de Colonia cu kgr.

În special recomandăm preparatele proprii precum: Apă pentru gură și apă contra căderii părului. Pastă și prafuri pentru dinți.

Prepară la cerere orice fel de siropuri, lichururi și vinuri tonice pentru copii și adulți...

Ofertă servicii prompt și conștiincios sub conducerea personală a Iaz Macistului.

GIL. CONSTANTINIDE

BANCA DOBROGEI MEDJIDIA SOCIETATE ANONIMĂ CAPITAL LEI 1.000.000

Adresa Teleg. DOBROGEABANC

«Banca Dobrogei» face orice operațiuni de bancă și în special:

- a) Scutirea ambii, mandate, cupoane și titluri de schimb; b) La parte la tot felul de emisiuni de titluri de Stat, de orașe, pe județe, sau de societăți particulare și participă la construirea de societăți comerciale și industriale; c) Primește efecte în depozit și sume în cont-curent și spre fructificare cu termen și procent convenționale; d) Face împrumuturi contra gaj comercial, sau cu acțiune autentice și primește cesiuni de tot felul; e) Face împrumuturi în cont-curent contra gaj de titluri, de efecte comerciale, sau pe garanții ipotecare; f) Împrumută pe garanții de mărfuri, care vor fi constituite în gaj, etc.; g) Face împrumuturi pe titluri și efecte publice emise de Stat, județe, comune și de societăți comerciale sau industriale; h) Cumpără și vinde titluri și efecte prevăzute în ultimul precedent; i) Face schimb de monede de tot felul sau de bilete de Banca străine; j) Cumpără și vinde asupra străinătății toate la vedere sau cu termen, cecuri și vouchere; k) Acceptă sau plătește traite, cecuri sau vouchere emise de corespondenții ei din țară sau din străinătate; l) Se instrucește cu operațiuni de comision și de incasări; m) Se instrucește cu dea garanții sau cauzi; n) Se împrumută cu garanții de efecte de imobile sau pe creditul ei personal; o) Emite obligațiuni pe termene lungi; p) Reconstituie sau restituează creanțele ei; q) Își deschide conturi curente la orice bancă din țară sau din străinătate; r) Cumpără mobilă când i-ar fi necesare pentru localul său, sau pentru pentru realizarea unei creanțe; s) Închiriază părți din terenul său pentru păstrare de bani sau de valori.

BIROU TECHNIC FONDAT IN 1886 AL ARHITECTULUI ADOLF LINTZ

Str. Major Giurescu No. 12 execută: planuri, devize, canalizări, Conducte de apă, supravegheri de construcții, etc.

ZAHARIA ZAMFIRESCU CONSTANȚA Strada Carol, No. 225

Inchirieri și vânzări de saci, marmale, țoluri și cântare Depoul general al fabricii de janturi mecanice MOLDOVEANU & Comp. din Bănești (Jud. Dâmbovița) Pânzeturile groase și subțiri, pânză de cis mari, croșieri, uniforme școlare ȘFOARA DE MANILA

Dacia Română Str. prin. de mig. Bănești AGENTIA SPECIALA

noastră de atâtea elemente destoinice, — socotind inutil orice protest platonic, pe de o parte, creștad de a noastră datorie, pe de alta parte, de a ne pune, ca totdeauna și cu toată inima, la serviciul acestei drepte cauze, directorul nostru

MAHOMEDANII DIN DOBROGEA

Seminarul musulman din Medgidia

Convorbire cu d. Al. Alecu, directorul instituției

Cea dintâi organizare. — O scrisoare a lui Haret.

În urma mai multor memorii și rapoarte, adresate Ministerului de Culte cu privire la renașterea întocmirii a seminarului musulman, la 28 Decembrie 1903 primesc — continuă a ne relata d. Alecu, directorul seminarului — următoarea scrisoare de la ministrul titular depe atunci, răposatul S. Haret:

«Domnule Director, te rog să înțelegi din partea mea pe colegul d-tale, directorul de studii, și pe ceilalți profesori ai seminarului, că împreună să discutați și să-mi prezentați un plan de reorganizarea seminarului musulman. Trebuie ca școala aceasta, să fie pusă pe baze temeinice, așa ca să îndestuleze cât mai bine nevoile populațiunii musulmane, iar d-ta, care după cum văd, ești cel mai bun cunoscător al învățământului și confesiunii mahomedane din Dobrogea, să-ți dai toată silința și să-mi prezinți o lucrare completă în această privință. Aș vrea ca în seminar să se studieze și legislația musulmană (șariatul). Nu trebuie însă să se facă prostele chestii, care să nu se poată realiza. Se poate face ceva bun chiar cu o cheltuială mai mică. La constituirea vreau să așez și muftiul de Constanța, dacă nu și cel de Tulcea. Nu trebuie ca musulmanii să-și facă cine știe ce idei greșite, din cauza scrierilor acceptate. Nu am de loc nici intenția, nici putința de a face cine știe ce lucruri mari. Mi-se pare însă că actualul seminar musulman nu este ceiașce trebuie să fie, și vreau să am un proiect de îndrumătoare, pe care să-l pot studia în liniște în timpul vacanței, așa ca să-ți vin seamă de el la bugetul pe 1905—1906.»

Haret

Pe baza acestei scrisori a răposatului Haret, în limitele fixate de dânsul și în urma unei audiențe ce am avut-o ulterior, am întocmit regulamentul și programa seminarului de la 1904, în care s-a prevăd următoarele studii:

- a) De cultură generală: Limba română, matematica, istoria țării, geografia și practica pedagogică, știința agricolă, igiena și medicina populară, cântul, desenul și calligrafia. b) Pentru cultura religioasă: Turca, Araba, Persana, Coranul, interpretarea Coranului, legislația musulmană religioasă, și istoria religiei.

Studiile de cultură generală se predau în românește de către profesori români laici, cari cunosc limba turcă, iar celelalte studii se predau de către profesori musulmani clerici. Seminarul are un curs de 3 ani și absolvenții, care es, vor a obține diploma de capacitate în virtutea căreia sunt numiți în învățământul confesional și în posturile clericale vacante, dau un examen înaintea unei comisii compusă din profesorii seminarului și doi delegați speciali numiți de ministru.

La 1904, — ne spune mai departe d. Alecu — seminarul avea numai 3 profesori, iar acum are 11, din care 5 români și 6 musulmani.

În urma unor neobosite stăruințe, abia la 1907 am reușit să transformăm această școală în internat, așa că astăzi are un efectiv de 70 elevi interni, hrăniți cu o rație de 70 bani pe zi, un subdirector spiritual musulman, 2 pedagogi, din cari unul român, un bucatar și 3 servitori. Pentru anul viitor s-au prevăzut în plus 30 interni sporindu-se și personalul administrativ și de servicii, precum și a locațiile private ale material în proporția numărului internilor.

Acasta este organizația de la 1904, hotărâtă de răposatul Haret și înfăptuită de mine. Trei ani de-a rândul am pus-o singur în aplicare, observând și notând zi cu zi tot ce nu se po trivește și tot ce ar fi trebuit schimbat. La 1906, din împrejurări cunoscute, eu am trebuit să mă retrag dela direcția seminarului, așa că până la 1911, când am revenit iarăși în capul instituției, nimeni nu s-a mai ocupat de evoluția ei. În acești din urmă ani am relăcut singur întreaga programă a studiilor în românește, echivalând-o cu programa școlilor medii, plus adăosele cerute de necesitățile profesionale ale seminaristilor, și am trecut-o prin consiliul general de instrucțiune. Programa studiilor religioase iarăși am relăcut-o în unire cu d. Ibrahim Etendi, muftiul de Constanța și Ibrahim Etendi, muftiul tribunalei mahomedane.

Absolvenții Seminarului

— Ca re e contingentul de absolvenți al acestei instituții și cum se prezintă dânsii, întreb pe d. Alecu.

— Seminarul — răspunde d-nea — dat până ac um vreo 25 absolvenți cu diplomă de capacitate, cari funcționează ca membri ai școlii și ai corpului didactic mahomedan depe lângă școlile publice din Dobrogea. Ei s'au constituit în Asociație cu sediul la Medgidia, în scopul de a-și apăra interesele, a se instrui și a lumina masa populară prin conferințe și alte mijloace culturale.

Asociația este sub președinția mea de astăzi. Dacă accepti absolvenții sunt destul de

a convocat telegrafic pe toți subprefecții și ajutoarele lor, în ziua de 23 a. în Capitală, când, după o constatare a tuturor, urmează a se proceda la cele ce se vor găsi de cuviință.

instruiți pentru exercițiul misiunii lor. Noi, profesorii, zicem da; unele guri rele sau mai bine zis necunoscătoare, zic nu. Pentru acei cari învinșesc pe absolvenții seminarului că nu sunt destul de bine pregătiți, las să vorbească Ali Kemal Etendi, directorul marelui ziar constantinopolitan „İkdam”, și profesor la universitate, care în numărul dela 6 Iunie 1913, făcând o comparație între școlile dela Constantinopol și între absolvenții seminarului nostru, lasă ce zice textual:

«Zilele trecute, în trereta mea prin România, m-am întâlnit din întâmplare la Constanța și în București cu câțiva studenți cari aparțineau unui seminar din Dobrogea. Acești tineri studenți se asemănau la îmbrăcăminte cu bogii și soțialele noastre, însă la cultură și educație diferin foarte mult de ai noștri. Ei dispun de o cultură alasă, o judecată largă, într'un cuvânt sunt înștraiți cu toate bine-facurile învățământului modern.»

Creștind să afla de unde sunt aceste softale, atât de superioare școlilor noastre, am aflat că sunt cetățeni români, cari și-au primit cultura în seminarul românesc dela Medgidia, o școală clericală minime organizată de către guvernul din București, căreia i-s-a modificat metoda veche de studii, dând astfel acestei instituții un alt suflet, o altă viață, o nouă putere. «Dacă și tinerii cari absolvet acest seminar sunt deplin instruiți și complet pregătiți pentru nevoile vieții. Pe lângă cunoștințele religioase, ce li se predau în limba turcă și arabă, programa seminarului musulman român cuprinde și studii de cultură generală, cari deși se predau în limba română, de nu alterează nici de cum sentimentele lor religioase. Dacă să omorâm suferințele cerșierilor noștri, criticând însușirea culturii lor, mai bine să lăsmăm pe miza, dar întimoasa Românie, să se organizeze seminarile noastre, așa după cum a făcut ea — și va fi mai bine.»

Precum foarte bine vedeți — încheie această parte a convorbirii sale, omul care a format pe acești vrednici elevi, — noi ne prezentăm cu clerici și învățători musulmani mult mai bine pregătiți decât clericii și învățătorii din Constantinopol, și aceasta este foarte ușor de înțeles, dacă te gândești că școala noastră este instituție de stat, iar la Sтамbul pregătirea tineretului cleric se face pe la cursurile libere de pe lângă geamiu, așa cum dă D-zeu; la noi se dă tineretului instrucție generală — ceiașce remarcă cu multe laude directorul lui İdam — iar la Sтамbul cultura ce se dă tineretului clerical este unilaterală, deci incompletă.

Doleanțele acestor absolvenți

Că absolvenții seminarului musulman cer o lege, — continuă mai departe d. Alecu — care să le garanteze și lor stabilitatea în funcțiunile ce le ocupă, această nu trebuie să turbure pe domnii muftii din Dobrogea, șefii lor religioși; să nu-i facă să creadă că, nema avându-i în mână și nema putând dispune de dânsii în modul arbitrar de până acum, ei vor uita respectul și supunerea ce se datorește șefilor. Nu, dincontră, omul cult se supune mai cu ușurință superiorilor săi decât cel ignorant și nevoiaș. Însă cu condiție ca ordinul șefilor să aibă la bază legalitatea, dreptatea și adevărul, iar absolvenții seminarului musulman au dat dovezi și vor mai dovedi încă, că posedă în toată plenitudinea ei facultatea discernământului, prin care pot face deosebirea între ce se poate și ce nu se poate.

Însă deapre robul seminaristilor musulmani în stat și despre raporturile dintre ei și muftii, mi rezerv dreptul și plăcerea de a vă vorbi cu altă ocaziune. Pentru moment, mă iertați.

Rep.

BAILE TECHIRGHIOI-Sal

De inchiriat pentru sezonul 1914 VILA „BUCUR”

Compus din 3 camere și sală for împrejur Curte cu pomi fructiferi.

Poziție dominantă.

MOBILIER nou și logriit.

BAILE la câțiva pași.

ABONAMENTE IN PENSIUNE.

LĂPTĂRIE

Trăsur cu cai pentru curse.

Gimnasticii și jocuri pentru copii.

A se adresa Administrației VILEI „BUCUR”, Constanța, Str. Miroșca, 116.

Bucur Constantinescu

Licențiat în drept și absolvent în litere. Fost Judecător și Sub Inspector Demoral.

AVOCAT

CONSTANȚA Str. Miroșca (La Grădina Publică)

ORGANIZAREA DOBROGEI — NOU

Proiect de lege

Principalele dispozițiuni

S-a depus alaltăieri la Camera proiectul de lege pentru organizarea Dobrogei Noi.

Dupa acest proiect teritoriul anexat României, prin tratatul dela București, din 28 Iulie 1913, se împarte în două județe: Dârstor și Dobrici, cu capitalele la Siliștra și Pazargic.

Cetățenii bulgari cari la 28 Iunie 1913 erau domiciliați în Dobrogea Nouă devin cetățeni români, dându-se termen de un an școlora cari vor să opteze pentru vechea cetățenie, cu obligațiunea de a-și deșface imobilele rurale în timp de 2 ani.

Stabilirea calității de cetățean român se va face pentru fiecare județ de câte o comisiune compusă din un consilier al Curții de apel din Constanța, din președintele tribunalului respectiv și un delegat al prefectului.

O lege posterioară va statua asupra reprezentățiunii în Parlament a locuitorilor provinciei, cari nu pot cumpăra imobile rurale decât numai în teritoriul anexat; în schimb Românii de origine pot dobândi proprietăți rurale, chiar fără a fi obținut recunoșterea.

Presă, se zice, e liberă. Delictelor de presă vor fi judecate de tribunalele ordinare. În împrejurări grave se va putea ordona și arestarea preventivă.

Instrucțiunile nu se pot ține fără autorizațiune și la ele va asista un delegat al administrației cu puterea de a disolva adunarea.

Dreptul de asociațiune se va exercita sub controlul Justiției.

Instrucțiunea în școlile primare e gratuită.

Comitetele școlare cari administru școlile publice înainte de anexiune rămân desființate.

Averile școlilor publice cari au fost administrate de aceste comitete până în momentul anexiunii, afără de pământurile rurale, trec sub administrațiunea Casei Școlilor și veniturile lor rămân destinate școlilor respective.

Art. 16 proclamă religiauna creștină-ortodoxă ca religiauna dominantă și în acea parte a țării. Libertatea conștiinței rămâne absolută, acea a tuturor cultelor garantată.

Cele două județe vor face parte din Eparchia Dunării de Jos, sub supravegherea directă a unui achiereu locotenent cu reședința la Constanța.

Statul român își ia obligațiunea de a întreține câte o moschee la Turcușia, Siliștra, Pazargic, Balci și Caverna. Fiecare județ se va administra de un prefect, plăgile de către administratori de plasa, comunele urbane și rurale de către primari cu secretar și notar. Fiecare sat va avea un cîrmuitor atîșe.

Pe lângă fiecare județ se institue un consiliu de prefectură, compus din mai toți șefii de servicii ai județului, care se va întruni cel puțin odată pe lună pentru a-și da avizul asupra regulamentelor, bugetelor, construcțiunilor, etc.

Se înființează și câte un consiliu județean compus din 15 membri, ca în țară.

Numărul consilierilor comunali din Siliștra și Pazargic este de 15 din cari 5 numiți de prefect; la comunele urbane neregădite 9 consilieri, din cari prefectul numește 3; la comunele rurale: 10

cari prefectul numește 2, ceilalți vor fi aleși.

Listele electorale comunale se vor alcătui după listele de naționalitate de către o comisie compusă, pentru comunele urbane reședințe de județ, din: directorul prefecturii, administratorul financiar, sub președinția președintelui de tribunal pentru celelalte comune din administratură de plasa, perceptorul, sub președinția judecătorului de ocol.

Alegerile comunale se fac într'un singur colegiu și pe scrutin de listă.

Bugetele pe exercițiile 1914—1915 se vor întocmi de către prefecti.

Justiția va fi împărțită prin judecătoria, tribunalul și o Curte de apel, ce urmează a se înființa la Constanța.

Tribunalele, în complet, vor mai putea judeca în primă instanță toate crimele și delictelor cari cad în competența curților cu jurați, materie corecțională.

Se înființează și aci câte un tribunal mahomedan ca în Dobrogea veche.

Se vor inserie în controalele armatei ca complecși, rezervați și milițieni toți cei cari au servit în altă armată.

Timp de trei ani dela promulgare tinerii de religie musulmană vor fi înscriși pe tabelele de recensământ și cei găsiți buni pentru serviciul militar vor fi trecuți de dreptul în completare și acțiunile de taxele militare. Cu începere dela clasa 1920 li se vor aplica toate dispozițiunile legii de recrutare.

Musulmanii sub arme vor fi grupați în corpuri, unități separate.

Rămân proprietatea statului toate bucuriile cari au aparținut statului: pădurile, afără de cele stăpânite de persoane particulare, izlazurile comunale (obștești), terenurile arabile cari aparțin școlilor, bisericilor și apăsămintelor culturale și de bine-facere; minele, carierele, apele minerale, locurile, bălțile, canalurile, p. s. c. a. r. e.

Mici observatiuni

Ar. 16 dă dreptul procurorului ca, în caz de fraudă la înscrierea în listele de cetățeni, să facă apel. Ce va fi dictat oare această dispozițiune?

De ce s'a redat orașului Dobrici vechiul său nume de Pazargic?

Găsim excelentă dispozițiune, după care copiii minori, ai căror părinți au declinat calitatea de români — declinare ce s'a fost îndăruită prin Legea de organizare a vechii Dobrogei — să o poată redobândi în cursul anului de majorat.

De ce să se interzică locuitorilor din acea parte a țării, deveniți odată cetățeni români, de a dobândi imobile rurale dincoace în țară?

Prefecții rămân supuși fluctuațiilor politice, nu cum era vorba, — și e rău.

Pentru ca să se dovedească încă o dată că România continuă a fi „jura turcescă”, statul își ia asupra-și întreținerea moscheilor!

Nu se spune niciieri dacă primarii vor fi aleși de către consilieri, sau numiți de prefecti, ca odinioară în Dobrogea.

În „știri grașe”, se admite arestarea preventivă în materie de delict de presă. După care cântar se va da măsura acestei „gravități”?

Și autorii articolelor trimisinate, dacă ei domiciliază în restul țării și dăruit s'a consacrat într-o foaie care nu apare în Dobrogea Nouă, vor fi supuși jurisdicțiunei tribunalelor de acolo? Iată o chestiune ce trebuie neapărat lămurită cu ocazia dezbaterilor ce vor urma.

Apararea și consolidarea malurilor de nord-est ale Constanței

O lucrare care nu mai poate întârzia

Una din cele mai importante și mai prezente lucrări de edilitate ale Constanței este fără îndoială apărarea și consolidarea malurilor sale de nord-est.

Asistăm de mai bine de 30 de ani la un spectacol, care ar fi interesant, dacă n'ar rupe și cu și porțiuni întregi din partea cea mai frumoasă a orașului.

S-au înghițit astfel, chiar sub ochii strășinilor noștri, mii de metri pătrați teren întregi, locuite până în anii din urmă. Strada Miroșca cel bătrân, una din cele mai însemnate artere ale orașului, este astăzi în întregime amenințată a cădea pradă neașteptatului Pont Euxin.

Se atributează aceste surprizi în masă acțiunii spontane și simționale a valurilor mării cu a unor ape subterane. Până la adevăratele cauze însă să căutăm astăzi a stabili consecințele și a le căuta îndreptarea posibilă.

Îngrijitorii cu adevărat deosebiți de dăzstru, toate administrațiile noastre comunale au căutat să dea o soluțiune problemei. Până pe tapet în mod formal în anul 1904, de către d. Vârnav, când d. ing. inspektor general A. Saligay, a fost înscrisă în întocmirea unui proiect, — astăzi lucrarea este pe cale de executare și dat fiind interesul ce până și M. Sa. Regele poartă acestei chestiuni, nădăduim că ea va fi dusă la un bun sfârșit.

Actualul primar al orașului își dă toate silințele în acest scop.

Socotind interesant a pune în curenț pe cititorii noștri un întreg deșfășurare a acestei importante lucrări, începem azi publicarea memoriei și proiectului întocmit de d. Saligay, după

care vom face loc proiectelor modificatoare ale acestuia, și care să execută astăzi.

I. Descrierea malurilor de consolidat și cauzele surpărilor.

Partea cuprinsă între Hotel Carol și Biserica Greacă. — În afără de tratul de teren raportat amestecat cu resturi de zădării cari cooperează parte a orașului actual, tot platoul Constanței este acoperit de un strat pe Lăse de 8 până la 20 metri grosime, permeabil om sunt fozaurile ei cu coeziune relativ mare.

Pe partea dintre Hotel Carol și până la biserica Greacă, pe o lungime deșfurată de 1010 metri, scul strat repausează direct pe stâncă, care se ridică pe acea parte deasupra nivelului mării.

Acolo unde clădirile particulare sunt aşezate chiar pe mal s'au construit de către proprietarii acolor construcțiuni sildori de apărare contra valurilor.

Acoste împrejurări fac ca pe distanța arătată mai sus malurile se mențiu foarte bine, și pentru a le apăra contra valurilor, pe timp de furtuni mari, ar fi suficient a se apăra în același mod și părțile cuprinsă între zidurile construite de particulari.

Partea cuprinsă între Biserica Greacă și strada Pievnai. — Pe această parte, o are o lungime deșfurată de aproximativ 270 metri. Între strada de Lăse și strada de stâncă care se află mai jos, este întreg un strat de argilă roșie foarte puțin permeabilă.

Atragem atentiunea cititorilor nostri asupra importantului articol de reportaj publicat, asupra situatiei la Tulcea, datarii noii noastre corespondent.

Buletinul pietei politice din Constanta invigileaza acalmie generala. Un avion ce se colportase cu persistenta si care daea s'ar adevaeri, ar produce senzatia, o trecere d-lui doctor Pilescu, la conservatorii-democraji.

Comunale

D. Al Csiafateanu a fost confirmat in postul de primar al orasului Tulcea. B. Vasile Gospodin ca ajutor.

Consiliul comunal din Măcin fiind dizolvat, s'a instituit urmatoarea comisie interimara compusa din d-nii G. Trifu, presedinte, C. Petroni, vicepresedinte, D. Bojneg, C. Ioan si Haidi Omer, membri.

Alegerea consiliului comunal e fixata la 13 Aprilie.

Administrative

Pe ziua de 1 Aprilie urmand ca Dobrogea sa intre in dreptul comun si suprefectii sa fie inlocuiti prin administratori de plac, jud. Constanta e vorba sa se imparta in opt plasi, in loc de 6 ca pana acum, cu noua reședințe la Cavaler și Cogelnice.

Anunț

La Administratia acestui ziar se gasesc un bun si harnic executor de datorii, onorand bine legile respective, dispus a se angaja la o casa sau particulari, cu salariu fix sau remisă. Doritorii a se adresa d-lui Simeon Petrescu, Constanta.

De-ale veteranilor

Cele patru societati de veterani si anume: "Crucata-Troscara-Dundreii", "Independenta", "Grivița" și "Căminul veteranilor" câștigand de acord, au inaintat Corpurilor legiuitoare și ministrilor respectivi câte un memoriu, din care extragem urmatorul pasaj privitor la proprietățile lor în Dobrogea: "Să se aplice în total dispozițiile legii privitoare la împroprietărirea veteranilor în Dobrogea adică: a) Să se aplice în total sau să li se dea mijloacele necesare de a-și construi locuințe, și unelte de muncă trebuincioase.

b) Să li se întindă drepturile de a-și mări loturile prin cumpărare de terenuri de la Stat, de o parte și de a-și dobândi din nou cele vechi inferioare a pământului de muncă ce li s'a dat, și a departării de aste și orșe nu au putut îndeplini condițiile de stabilire impuse de lege, din care cauză au fost deposedați. c) Să se revină asupra deposedărilor făcute, luându-se în considerare că veteranii nu sunt vinovați că nu s'au putut stabili în Dobrogea, dându-li-se din nou dreptul asupra terenurilor avute, pe care ei se vor stabili dacă li se vor acorda mijloacele necesare prevăzute în lege".

"UNIREA"

Comuna Clocăci, județul Constanta

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că societatea obține posesă peste 1000 hect. teren propriu, numai pentru pășune. Moșia e brădată de o latură a pășunii Casimira șeră și s'au, un neșarș capital pentru d-nii economi de vite, e în lăturat cu deșăvârșire.

Prețul inoavelor

Pentru vite mari anual 6 lei Pentru vite mici anual 1 leu, 80 bani Pentru vite mici 1/2, an 1 leu, 20 bani Inoavile pe câte o lună cu 40 bani de vită mare. Doritorii a se adresa la sediul obștei d.n numita comună.

DE VANZARE CASE, VII ȘI MOȘII

IN BĂLCIC ȘI ÎMPREJURIMI A se adresa Societății "BALCICUL" La Bălcic

AUREL EM. VULPE FOST MAGISTRAT

CONSTANȚA Societatea cooperativă de producție

nit în localul școlii primare din acest oraș toți membrii acestei bănci spre a alege un nou consiliu cu un bun conducător.

Alegerea a fost prezidată de veteranul Gr. Lepădatu și grație măsurilor luate de șeful poliției locale, d. Neculai Radu, s'a făcut în cea mai perfectă liniște. De la începutul campaniei, preocupările unanime ale Chilianilor se concentră asupra grupului d-lui I. Lesnic II, compus din elemente care reprezintă o forță și un caracter în viața publică Chiliană, și de aceea s'au făcut stăruințe pe lângă acest grup ca să primească propunerea majorității. Din moment ce propunerea fusese primită, s'a produs o dezorientare în rândurile vechiului consiliu; ea risipea iluziile acelor care sperau să urmeze preotului I. Brânză. De a ceea s'au pus la cale coaliții în scopul de a închide drumul listei d-lui Lesnic, punându-se în lucrare toate intrigile imaginabile.

Lista D lui Lesnic a eșit totuși învinsă datorită cu toată înverșunarea luptei dusă împotriva ei.

H. Chilianu

DE-ALE MESERIAȘILOR

Intrunirea din Constanta

Duminea 16 a. s'au intrunit meseriașii din Constanta, cu delegații din orașele București, Galați Brăila și Tulcea, sub președinția d-lui Madel.

După cuvântările ținute de către d-nii Nicolae Stoica (București), C. Cantaniari (Constanta), Chr. Dumitrescu (București), Andrei Dimitriu (Constanta), Anastase Ionescu (București), A. Ionescu, D. Panica, P. Atanasiu (Constanta) și M. Botze (București) s'a votat următoarea moțiune:

MOTIUNE

Meseriașii din Constanta, intruniți cu delegații din Galați, Brăila și Tulcea în sala Cazinoului Comunal, azi 16 Martie 1914, orele 2 p. m., în urma convocării făcute de "Uniunea Generală a Meseriașilor" din București, de comun acord cu Uniunea din Constanta, ascultând explicațiile date de către toți oratorii cu privire la felul cum trebuie modificată legea meseriilor, creditului și asigurărilor muncitorești.

DECIDEM:

A se începe o energică campanie în toată țara pentru ca legea meseriilor să fie modificată cât de curând și în conformitate cu punctele prevăzute în programul de mai jos: Considerăm temeinică această campanie intru cât simțim de toții că suntem strănși în lanțurile unei legi de centralizare care ne răpește cu deșăvârșire dreptul de a ne organiza mai temeinic, pentru emanciparea noastră. Ne luăm angajamentul de a da tot concursul "Uniunii Generale a Meseriașilor" din București, pentru a duce lupta în toată țara și de a nu o înceta până ce nu se va alege legea în care să se introducă punctele pe cari le enumerăm mai jos, singurele cari pot da o dezvoltare organizării meseriilor, creditului și asigurărilor muncitorești.

- 1) Autonomia completă a Corporațiilor, astfel ca ele să fie organizațiuni libere profesionale a meseriașilor. 2) Asigurările muncitorești, bazate pe principiul rentelor, să coprinăd întreaga clasă muncitoare. 3) Creditul muncitorești, prin înființarea cooperativelor organizații, alimentate cu o parte din Capitalul asigurărilor, ca ele să fie mijlocul de ridicare economică a meseriașului. 4) Desființarea Casei Centrale, care apasă asupra bugetului Statului cu peste 2 milioane. 5) Înființarea de școli de adulți și ucenici, de către Stat, Comuna și Județ, ca astfel să se facă educațiunea profesională a meseriașului. 6) Lucrările Statului, Județelor și Comunelor, să fie date meseriașilor români. 7) Locuințe și ateliere ertine și igienice pentru meseriași să fie preocuparea comunelor. 8) Asigurarea plății lucrului până la orice sumă. 9) Bursele de lucru, să funcționeze obligatoriu la corporațiuni. 10) Oprirea comerțului ambulant și în rate, care constituie un adevărat jaf și înșelătorie pe spinarea lucrătorilor.

Anton C. Diamandopol AVOCAT

Translator oficial al Bursel Constanta - Str. V. Alexandri 7 - Constanta

VITTEL GRANDE SOURCE Apa de regim a artritilor

GUTA GRAVELA ARTRITISM

Coroșpondența „Dobrogei Jună”

CARA-OMER

Importanța localității — Din nevoile ei. — Activitatea excepțională ce se desfășoară în comuna Cara-Omer și împrejurimi, de când cu întregirea Dobrogei, a făcut ca această comună să ia proporții de o dezvoltare neobișnuită. Această dezvoltare, în linii generale se rezumă astfel:

I. Executarea și desăvârșirea șoselei Constanta-Dobrici;

II. Construirea liniei ferate Cobadin-Dobrici, linie ce va lega această regiune cu tot restul țării;

III. Translatul de mărfuri ce se face prin Cara-Omer pentru alimentarea județului Dobrici, trecând zilnic peste 50 de care încărcate spre teritoriile noi.

Construirea șoselei era o necesitate de mult simțită; era o lipsă de care suferea în mod simțitor întreaga regiune, care se afla în o depărtare dela 50 la 80 kilometri de Constanta.

Graba cu care se săvârșește azi această linie, e mulțumită schimbării topografice a cărții Dobrogei.

Linia ferată nu numai va lega Cadri-lateral cu restul țării, dar va pune și în adevărată ei valoare întreaga regiune agricolă situată între Mustafaci-Hairanchioi și Engherzu-Periafac, adică cam 40 km. în lung și 60 în lat.

După deșideratele generale exprimate atât de comerțul constantean, cât și de proprietarii rurali, ar fi de dorit ca linia proiectată să fie în legătură cu Constanta prin Murfalar, iar nu prin gara Mircea-Vodă, — legătura comercială între teritoriul nou și restul țării fiind, în mod natural, cu Constanta, iar nu cu alte centre comerciale, din toate punctele de vedere. De altfel portul Constanta, care la zilnic avânt din ce în ce mai mare, e atât comercial cât și industrial, cred că merită toată atențiunea de a fi încurajat la propășirea lui.

Mai putem adăoga că, în vederea importanței acestei localități, gara proiectată a se construi va fi similară cu cea de la Fetete.

Afară de cele arătate mai sus, comuna Cara-Omer mai are șansa să devie în puțin timp un punct important pentru desfășurarea cerealelor, această întinsă regiune fiind un bogat grănar al Dobrogei.

Toate aceste argumente concurg la faptul că, această comună va avea în curând importanța unui centru mare comercial și de acea ne permitem a atrage atențiunea celor în drept ca, a doua subprefectură proiectată a se face în plasa Mangalia să aibă reședința în această comună.

Așteptăm de la d. Luca Oancea, actualul prefect al județului, care e dobrogean și cunoaște foarte bine nevoile fiecărei părți ale acestui teritoriu, să facă ca și administrațiunea comunală locală să fie capabilă de a se afla la nivelul cerințelor în care se va găsi comuna atât din punctul de vedere estetic, cât și din punctul de vedere edilitar și igienic, apărându-se tot de o dată cu sfințenie interesele locuitorilor ei.

Coroșp.

CHILIA-VECHE

Din durerile pescarilor. Din toti oamenii care luptă zilnic din greu pentru existență, pescarii sunt cei mai mult de plâns. Ei duc o viață bătută de griji, de plou, de vânturi, de întâmplări și primejdii îngrijitoare, pe care le înalță și le înving rând pe rând cu energia extraordinară, ce există în organismul lor. Și în toate ceasurile triste, ale cipeilor grele ce se scurg în desfășurarea viforului și a urgenției vieții lor, ei își întăresc caracterul și își educă suferințele căpătând în fața acestor nenorociri, puteri lăuntrice necunoscute încă lor, care îi avântă fără nici o teamă la împotriviții char în fața morții cu toată mîcimea ființei lor.

Într-un cuvânt, pescarii sunt ființele cele mai necăjite, cu suflet și cu viață.

Una din loviturile ce le vine spre a le mai mări suferințele dureroase și care îi apasă cu sărăcia mai greu, este Cota Statului

E prețul acel fixat de minister pentru fie-care specie de pește, atât proaspăt cât și sărat pe piețele de vânzare. Recunoaștem valoarea cotei, care a putut procura populației sărăce peștele atât de hrănit și care pe timpul liciției devienise un aliment de lux.

Dar nu trebuie nici să uităm că cota cea loveste mai mult în nenorocita populație de pescari, din ale căror prețuri fixate de cotă li se scade câștigul speculanților negustori, cheitueli de transport și altele în cât ei bieții se aleg mai cu nimica. Ne mai putând suporta până în cele din urmă această stare de lucruri, dănpși se vor decide de a emigra în Rusia, curent ce a prins chiar a se forma. E de datorie, după ce s'a statornicit cota venindu-se în ajutorul populației sărăce, să se stabilească un raport de compensație și pentru cetățiații. Sperăm că d. Alex. Constantinescu, ministrul Domeniilor, va lua măsuri ameliorând din multe și marile dureri pescărești arătate mai sus.

Nu pretindem, să se ridice cota, ci cerem să se caute o soluție cu îndrumări mai sănătoase și mai potrivite cu nevoile pescarilor. Constantam cu părere de rău această și cerem eritare că suntem nevoiți a vorbi fără înconjur.

Alegem — în urma intențiunei S. Sale Pr. L. Brânză de a se retrage din conducerea consiliului administrativ al Băncii populare „Cetatea Chilia”, s'au intru-

Regularea taluzelor pe partea dintre Hotelul Carol și strada Plevnei

Pe această parte neexistând izvoare, s'a prevăzut să se facă numai o regulare a taluzelor profitând în același timp de această împrejurare spre a creia drumurile de acces necesare pentru comunicațiunea cu Bulevardul pe jos.

Consolidarea malurilor între strada Plevnei și strada Griviței

Pe această porțiune de aproximativ cu 380 metri lungime, malul are o înălțime variată între 84—99 m. d'asupra nivelului mării. Surpările foarte importante din această parte sunt datorite, după cum s'a spus deja, acțiunii combinate a izvoarelor, a valurilor și a spelor dela suprafață.

Studiile făcute. — Pentru a determina natura terenului și mai cu seamă straturile de apă și debitul lor, s'au făcut 2 puțuri și 7 porșe care sunt însemnate pe planul oost.

Din aceste sondajii, din stratificatiunea aparentă a malurilor și din numeroasele puțuri din această parte a orașului, din care unele se scoboră până la cota 3.50, se constată un prim strat de apă începând aproximativ la cota +20 și cari alimentează numeroasele puțuri din această parte a orașului (peste 30 de puțuri) și un al doilea strat foarte abundent, începând aproximativ la cota +4.00 și care se scurge prin stratul de calcar smestecat cu marmă pe care reposesază diferite straturi de argilă.

În timpul surpării puțului de sondaj No. 2, apa din primul strat care are o abundență și care se strânge în timpul nopții în puț pe o înălțime de aproximativ 1 m. 50 s'a scurs în stratul al 2-lea de apă îndată ce s'a ajuns la acest strat, fără a provoca o urcare a nivelului spei din acest din urmă strat, ci din contră după mai multe luni s'a constatat chiar o scădere a nivelului la care se găsește apă în stratul al 2-lea.

Primul strat de apă este influențat de seacă, pe când stratul de jos nu.

Acest al 2-lea strat pare a fi același strat de apă care se întâlnește la puțul C. F. R. de la Anadolchioi și la puțurile făcute de primăria comunei Constanta la Palas.

Aceste observațiuni au condus ca să scurgem apa din stratul 1-lea, prin denari verticale, în stratul de jos. Cu toate acestea s'au studiat și alte numeroase soluțiuni, pentru consolidarea acestei porțiuni; s'au studiat chiar și siduri de sprijinire uscate și zidite.

Am trebuit să renunțăm, însă, la orice soluțiune care comporta galerii deschise atât din cauza costului considerabil, cât și din cauza dificultăților de execuțiune precum și din faptul că deșchiderea acestor galerii pe înălțimi așa de mari ar putea provoca surpări sau chiar numai mișcări, producând însă oșpături însemnate la clădirile de pe mal, expunând astfel primăria la procese de danca.

S'a studiat de asemenea aplicarea diferitelor sisteme clasice cu puțuri și galerii subterane.

Toate aceste soluțiuni sunt însă cu mult costisitoare și mai greu de executat de cât soluțiunea propusă prin proiect, mai cu seamă că multe din ele trebuie executate în terenuri deja mișcate. Va urma

PRIMARIA 'COMUNEI URBANE CERNAVODA PUBLICAȚIUNE

Se publică pentru cunoștința generală a amatorilor, că în ziua de 19 Aprilie a. e. orele patru post meridiane, se va ține licitație publică, prin oferte închise sigilate, în localul acestei primării pentru darea în întrepriză a împietuirii oborului de cereale.

Valoarea lucrării după deviz este de lei 25950.

Supra oferte nu se primesc. Pentru formalitățile licitațiunei, cătina lucrărilor de executat, costul parțial, caștul de sarcine special, forma și deosebitele clauze ale contractului, concurenții vor putea lua informațiuni de la Secretariatul primării, în toate zilele și orele de lucru.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 72 — 83 din legea asupra contabilității publice și ale dispozițiunilor generale pentru întreprinderi de lucrări publice ale Statului.

Conform art. 72 din legea asupra contabilității publice, se vor admite la licitație numai Ingineri, Arhitecți, antreprenori sau constructori, care vor dovedi prin acte că su mai executat asemenea lucrări.

Garanția provizorie este de lei 4000 calculat asupra valorii devizului, în numărul sau efecte publice garantate de stat, iar cea definitivă de lei 6000.

Ofertele se vor prezenta în plicuri închise și sigilate, purtând pe plic numele concurentului.

Odată cu ofertele, se vor depune actele de capacitate și garanția provizorie.

Președintele Comisiunii interimare D. Văja Secretar, C. Zărnescu

MIHAIL I. DUCA AVOCAT Strada Brăilei No. 10 bis, Galați

Această argilă are se menține foarte lung, aproape vertical pe înălțimi relativ mari, când este uscată, după cum se poate constata, pe diferite porțiuni ale malului mării.

Ei își perde, însă coeziunea ca toate argilele, când este îmbibată de apă.

Pe distanța arătate mai sus, din cauza că pantele terenului sunt mari și profunzimea plătului mic, argila roșie este uscată după cum s'a putut constata și în un puț făcut până la adâncime de peste 30 metri și unde nu s'a găsit de apă.

Mișcările și surpările pe această parte sunt mai puțin importante de cât pe regiunea care urmează, sunt provocate acțiunea apei asupra piciorului malului și de apele de ploa, cari s'au infiltrat de la suprafața prin orășpăturile tanului astfel deranjat.

Partea coprină între Strada Plevnei și Abatoriu.

Pe această porțiune surpările sunt foarte importante și provin din cauza acțiunii combinate a valurilor asupra piciorului malului și a numeroșelor izvoare.

După cum rezultă din examinarea malului și a sondajelor, stratul de Löss are o grosime de 12 până la 16 metri reposesază pe un strat de argilă roșie și care se află o succesiune de alte straturi de argilă de diferite culori.

Pe această parte se infiltră prin stratul de Löss stagnență mai mult sau mai puțin stratul de argilă roșie și se scurge în locet către punctele mai joase.

Toată coasta cuprinsă între Hotelul Carol și tăbăcării vechi, numai pe porțiunea arătate mai sus apele se scurg pe mal, pe tot restul coastei malul este uscat.

Argila roșie după cum s'a spus mai sus nu este un totu impermeabilă.

Prin fisuri mici și cu timpul o parte din apa din stratul menționat pătrunde în jos, redăne foarte mult coeziunea stratului de argilă roșie și malul se mișcă.

Înălțimea pe care se surpă malul de deșchiderea de adâncime până la care pătrunde apa.

În afară de cauzele menționate mai sus și scurgerea, spre mal, a spelor de suprafață a produs surpături însemnate.

Este dar indispensabil ca, cu ocaziunea execuției canalizării orașului, spelele de suprafață să fie împiedicate de a scurge pe taluz.

Înămăc înă de adăugst, ca o soluțiune a straturilor este un totu eclosă, și că malul se menține aproape vertical pe o înălțime de 10 până la 15 metri și nu se observă nici o orășpătură a casei situate chiar pe marginea malului. — Au fost chiar case care au stat în mult timp în port-à-faux.

Aceste lucruri ar fi un totu imposibil dacă ar fi aluneceare.

II. Măsurile propuse

Din descrierea cauzelor de scurgere a apelor rezultă, că trebuie negreșit să se apie piciorul malului pe toată distanța între hotelul Carol și Abatoriu; se reguleze și să se consolideze taluzul pe partea unde malul este uscat în fine, să se oprească scurgerea apei de la suprafață, pe taluze.

Scurgerea în contra valurilor

Traseul. — Din punctul de vedere estetic este natural că zidul de apărare să urmeze configurațiunea malului actual pentru a se evita adâncimi de fundațiuni și împliniri importante.

Această ar fi avut însă marele neajuns de a nu împiedica nici în viitor scurgerea deșchiderea de izburi masive prin descumpărarea lor fac azi foarte ușoară locuirea și chear trecerea pe aceste părți.

Pe de altă parte este rațional de se evita de această apărare pentru a se evita un Bulevard de a lungul ei și a căștiga locuri pentru clădit locuințe de vară, cu stăt mai mult, o plajă actuală a băilor de la vii va deveni cu timpul improprie, pe când în direcțiunea Nord se găseș plaje foarte bune.

În fine s'a oantat cu zidul de apărare și fi fundat pe cât posibil pe stănoș. Acestea sunt considerațiunile ce s'au avut în vedere la stabilirea traseului propus.

Tipul zidului de apărare

Întru acest zid s'a admis același profil ca și pentru lângă Bulevardul Elisabeta, care s'a dovedit ca suficient și relativ ușor de executat.

Ei au compune dintr-o fundațiune de ancramente mari începând dela fund până la cota +1, ale căror goluri se vor umple cu pietre mai mici. La cota -0.50 se află ancramentele prezintă o brânză de 1 m. 50 lărgime în scop de a frânge puterea valurilor.

Golurile ancramentelor d'asupra cotei +1 se vor umple cu zădărie de ciment pe o grosime de 50 cm. măsurată normal la taluz.

Zădăria d'asupra ancramentelor se va face din piatră brată cu mortar de pușana sau de var hidraulic.

Coronamentul acestui zid, precum și parapetul de d'asupra, se vor face de beton de ciment.

Pentru a împiedica ca valurile să se verse pe bulevard, partea superioară a parapetului se află la cota +5.90. Pe lângă această valurine, însute de a se evita zidul de apărare, având să urce pe fund relativ mic și cu panta doales, numai pe furtuni mari vor scurge straturile de apă pe Bulevard. În doșul ancramentelor deșchiderea de carieră pentru a împiedica ca valurile să pompeze până la nivelul d'n împlinire.

